

R O Z S U D O K

V M E N E S L O V E N S E J R E P U B L I K Y

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Beaty Miničovej a členov senátu JUDr. J. Hullovej a JUDr. Ivany Izakovičovej v právnej veci žalobcu **Slovenská republika - Krajský súd v Bratislave, Justičná pokladnica Záhradnícka 10, 813 66 Bratislava 1, IČO: 215 759**, proti žalovanému **JUDr. J. P. advokát, Š., správca konkurznej podstaty úpadcu S., a. s., M., IČO: X., o určenie právneho dôvodu, výšky a poradia pohľadávky v sume 98,65 Eur (2 972 Sk)**, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo dňa 10. septembra 2009, č. k. 4Cbi/2/2009-16, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 10. septembra 2009, č. k. 4Cbi/2/2009-16 **p o t v r d z u j e**.

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Košiciach rozsudkom zo dňa 10.09.2009, č. k. 4Cbi/2/2009-16 rozhodol tak, že vykonateľná pohľadávka žalobcu na základe exekučného titulu - uznesenia Krajského súdu v Košiciach zo dňa 28.11.2008, č. k. 4Cbi 114/2005-56, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 20.12.2008 a stal sa vykonateľným dňa 24.12.2008, prihlásená do konkurzu vedeného pod sp. zn. 6K 40/03 ako pohľadávka proti podstate u správcu konkurznej podstaty v sume 98,65 Eur, je po práve pohľadávkou proti podstate podľa ust. § 31 ods. 1 písm. f/ a § 31 ods. 3 písm. a/ zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov. Náhradu trov konania účastníkom nepriznal.

V odôvodnení uviedol, že Krajský súd v Košiciach uznesením zo dňa 20.05.2004, č. k. 6K140/03-43 vyhlásil konkurz na majetok dlžníka S., a. s., IČO: X., M. Za správcu konkurznej podstaty úpadcu (ďalej len SKP) bol ustanovený JUDr. J. P., advokát, Š.. Žalobca prihláškou zo dňa 19.02.2009, doručenou SKP dňa 27.02.2009, prihlásil do predmetného konkurzu u SKP vykonateľnú pohľadávku v sume 98,65 Eur ako pohľadávku proti podstate, a to podľa zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov (ďalej len ZKV). Spolu s predmetnou prihláškou zaslal žalobca SKP exekučný titul - uznesenie Krajského súdu v Košiciach zo dňa 28.11.2008, č. k. 4Cbi/114/2005-56. Písomným podaním zo dňa 09.03.2009, doručeným žalobcovi dňa 11.03.2009, SKP oznámil, že prihlásenú pohľadávku popiera, nakoľko sa nejedná o pohľadávku proti podstate, ale o pohľadávku, ktorá je z uspokojenia vylúčená v zmysle ust. § 33 ods. 1 písm. b/ ZKV, pričom podľa ust. § 25 ods. 2 ZKV trovy konania súvisiacich s konkurzom sa považujú za náklady podstaty vtedy, ak v podstate vznikol prospech z vedenia sporu, a to do výšky tohto prospechu.

Súd poukázal na ust. § 31 ods. 1, 3 a 5, ust. § 33 ods. 1 písm. b/ a § 25 ods. 2 ZKV a uviedol, že pohľadávka žalobcu vyplýva z uznesenia Krajského súdu v Košiciach zo dňa 28.11.2008, č. k. 4Cbi/1 14/2005-56, v konaní, kde na strane žalobcu vystupovala MUDr. D. D., Ž. a na strane žalovaného v I. rade vystupoval S., a. s. a na strane žalovaného v II. rade vystupoval JUDr. J. P. SKP úpadcu S., a. s. Na základe tohto rozhodnutia bol žalovaný v II. rade (SKP) zaviazaný zaplatiť štátu na účet Krajského súdu v Košiciach náhradu trov konania vo výške 2 972 Sk (98,65 Eur). Pohľadávka z titulu nezaplatenia trov štátu následne prešla v zmysle zákona č. 65/2001 Z. z. na Krajský súd v Bratislave, Justičnú pokladnicu, ktorá spravuje a vymáha súdne pohľadávky. Z uvedeného vyplýva, že žalobca nebol účastníkom vyššie uvedeného konania, a teda nejde o trovy účastníka konania vzniknuté v incidenčnom spore. V danom prípade ide o náhradu trov, ktoré nevznikli účastníkovi konania, ale štátu.

Súd prvého stupňa tak dospel k záveru, že v danom prípade jednoznačne ide o pohľadávku proti podstate, ktorá vznikla po vyhlásení konkurzu a je splatná v priebehu konkurzu, a ktorú možno zaradiť ako pohľadávku podľa ust. § 31 ods. 3 písm. a/ v spojení s § 31 ods. 6 písm. 1/ ZKV. Súd preto návrhu v plnom rozsahu vyhovel.

Proti rozsudku podal odvolanie žalovaný z dôvodov v zmysle ust. § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p. a navrhol, aby odvolací súd. napadnuté rozhodnutie zmenil tak, že žaloba sa zamietá

a žalobcovi sa ukladá povinnosť zaplatiť trovy konania. Žalovaný uviedol, že s právnym názorom uvedeným v napadnutom rozhodnutí prvostupňového súdu sa nestotožňuje, nakoľko má za to, že právnym základom žalobou uplatneného nároku sú trovy konania, konkrétne náhrada súdneho poplatku. Podľa jeho názoru nie je podstatné, či predmetná pohľadávka vo výške nezaplateného súdneho poplatku prešla na tretiu osobu zo zákona alebo písomnou zmluvou. Problematiku náhrady trov súdnych konaní v konkurznom konaní riešia ust. § 31 ods. 6 písm. g/, § 33 ods. 1 písm. b/ a to v spojitosti s ust. § 25 ods. 2 ZKV. Trovy konania sa v zmysle posledne uvedeného zákonného ustanovenia považujú za náklady správy, a teda za pohľadávku proti podstate len vtedy, ak podstate vznikol prospech z vedenia sporu. Táto zákonná formulácia je podstatou obsahového vymedzenia § 31 ods. 6 písm. h/ ZKV, teda podľa zaužívanej právnej praxe sa za pohľadávky proti podstate považujú len tie trovy konaní vyvolaných konkurzom, ktoré vznikli správcovi, resp. len do tej výšky, do akej sa dosiahol prospech zo súdneho konania (§ 25 ods. 2 ZKV).

Žalovaný sa odvolal na publikáciu Ďurica M.: Zákon o konkurze a vyrovnaní, druhé prepracované vydanie, Poradca podnikateľa, Žilina, máj 2003, str. 200: „Trovy účastníkov konkurzného konania, ktoré im vzniknú účasťou v samotnom konaní, ale aj v konaniach, ktoré sú vyvolané konkurzným konaním (napr. spory o pravosť výšku, poradie pohľadávok, o vylúčenie vecí zo súpisu konkurznej podstaty), sú vylúčené z uspokojenia, a preto ich nie je možné v konkurznom konaní uspokojiť. Aj súdny poplatok, ako súčasť trov konania, je podľa § 25 ods. 2 ZKV vylúčený z uspokojenia, okrem prípadu, keď ho zaplatí správca alebo má osoba v takom konaní, v ktorom konkurznej podstate vznikol prospech.“ Odvolateľ považuje za vhodné zdôrazniť, že rozdielnosť zákonnej formulácie „trovy konaní vyvolaných konkurzom“ (§ 31 ods. 6 písm. h/ ZKV) a formulácie „trovy účastníkov konania, ktoré im vznikli účasťou v konkurznom konaní a v konaniach súvisiacich s konkurzom (§ 33 ods. 1 písm. b/ ZKV), neznamená aj obsahovú protichodnosť alebo rozdielnosť. Právna prax pri výkone konkurznej činnosti dané zákonné formulácie ustálila zreteľne tak, že prvá formulácia (trovy konaní vyvolaných konkurzom) znamená tie náklady správy, ktoré vznikli správcovi pri vedení súdnych sporov (napr. súdny poplatok) alebo náklady, ktoré mu vznikli do výšky vzniknutého prospechu pre konkurznú podstatu (napr. odmena súdneho znalca). Pokiaľ ide o druhú zákonnú formuláciu (trovy účastníkov konania v konaniach súvisiacich s konkurzom - § 33 ods. 1 písm. b/ ZKV) je v praxi zreteľne ustálená ako druh trov ostatných účastníkov súdnych konaní, na ktorých sa zúčastňuje správca.

V zmysle tejto formulácie si ostatní účastníci súdnych konaní hradia svoje trovy na vlastný účet. Z týchto dôvodov navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil.

Žalobca vo svojom vyjadrení k podanému odvolaniu navrhuje napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Má za to, že na uvedený prípad sa ust. § 33 ods. 1 písm. b/ ZKV nevzťahuje, nakoľko žalobca nebol účastníkom konania, z ktorého vznikla pohľadávka, a teda nejde o trovy účastníka konania vzniknuté v incidenčnom spore tak, ako to má na mysli ustanovenie ZKV. V danom prípade ide o náhradu trov, ktoré nevznikli účastníkovi konania, ale štátu. Žalobca je toho názoru, že okrem tejto skutočnosti aplikácii uvedeného ustanovenia bráni aj skutočnosť, že aj keby išlo o účastníka konania, trovy konania by mu vznikli reálne až zaplatením súdneho poplatku, to znamená, že v tomto štádiu ani nemožno hovoriť o trovách konania (trovy konania sú trovy, ktoré účastník v konaní účelne vynaloží, pričom v danom prípade súdny poplatok zaplatený nebol, teda účastníkovi doposiaľ žiadne trovy nevznikli). Pohľadávka žalobcu sa momentom určenia jej pravosti stane riadnou pohľadávkou proti podstate, ktorú môže SKP v súlade s príslušnými ustanoveniami ZKV uspokojiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) prejednal vec podľa ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a § 214 ods. 2 O. s. p. bez nariadenia pojednávania v medziach dôvodov odvolania a dospel k záveru, že odvolaniu žalovaného nie je možné vyhovieť.

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa určil, že pravosť a poradie vykonateľnej pohľadávky žalobcu z exekučného titulu uznesenia Krajského súdu v Košiciach zo dňa 28.11.2008, č. k. 4Cbi/114/2005-56. Vychádzal zo skutočnosti, že uvedeným rozhodnutím bola žalovanému v II. rade uložená povinnosť zaplatiť štátu na účet Krajského súdu v Košiciach náhradu trov konania vo výške 2 972 Sk (98,65 €), ktorá vykonateľná pohľadávka prešla zo zákona na žalobcu. Pretože žalobca nebol účastníkom uvedeného konania, nejde z toho dôvodu o trovy účastníka konania vzniknuté v incidenčnom spore, ale o náhradu trov, ktoré nevznikli účastníkovi konania, ale štátu.

Je nepochybné, tak ako to tvrdí i žalovaný, že v zmysle § 33 ods.1 písm. b) zák. č. 328/1991 Zb. sú z uspokojenia v konkurze vylúčené trovy účastníkov konania, ktoré im vznikli účasťou v konkurznom konaní a v konaniach súvisiacich s konkurzom, ak tento zákon neustanovuje inak.

Za náklady podstaty sa podľa § 25 ods.2 zák.č.328/1991 Zb. považujú tie trovy konaní súvisiacich s konkurzom, keď podstate vznikol z vedenia sporu prospech, a to do výšky tohto prospechu a tiež poplatky za konania vedené správcom.

Podľa názoru Najvyššieho súd Slovenskej republiky nie je opodstatnené tvrdenie žalovaného, že predmetná pohľadávka žalobcu je v zmysle uvedených zákonných ustanovení z uspokojenia v konkurze vylúčená.

I keď konanie, z rozhodnutia ktorého žalobca vyvodzuje svoju pohľadávku, nepochybne s konkurzom súviselo, nebola v ňom priznaná náhrada trov účastníkovi, ale štátu v zmysle § 149 ods. 2 O. s. p. bola priznaná náhrada hotových výdavkov a odmeny účastníkovi ustanoveného zástupcu, ktoré je povinný platiť podľa § 140 ods. 2 O. s. p.

Z týchto dôvodov záver súdu prvého stupňa, pre ktorý určil pravosť, výšku a poradie predmetnej pohľadávky je správny, ktorého správnosť žalovaný dôvodmi svojho odvolania nespochybnil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto napadnutý rozsudok Krajského súdu v Košiciach podľa § 219 O. s. p. ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky tak, že v odvolacom konaní úspešnému žalobcovi ich náhradu nepriznal, nakoľko mu žiadne účelne vynaložené trovy odvolacieho konania nevznikli.

Poučenie: Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 10. júna 2010

JUDr. Beata Miničová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Mária Némethová